

UDENRIGSMINISTERIET

Den 25. april 2005

Forsvarsudvalgets spørgsmål
af 20. april 2005 ad B 71
Forslag til folketingsbeslutning
om dansk deltagelse i en
fredsbevarende FN-operation
i Sudan (UNMIS).

Spørgsmål:

”Vil ministeren opliste og redegøre for hvilke initiativer, der i de senere år er taget i forhold til at løse konflikten i Darfur?”

Svar:

Konflikten i Darfur, som har udviklet sig uafhængig af konflikten mellem nord og syd, bygger på en årelang intern magtkamp mellem grupperne i det arabiske nord-Sudan, forstærket af en økonomisk og politisk marginalisering i et område præget af kampen mellem nomader og fastboende bønder om områdets få ressourcer. Konflikten er ikke en religiøs konflikt. Alle parter er muslimer.

Siden konflikten brød ud på ny i 2003, og det stod klart, at der foregik systematiske overgreb i Darfur, har EU, FN, Den afrikanske Union (AU) samt andre aktører taget en række konkrete initiativer for at stoppe volden og overgrebene i regionen.

Centralt i kravene fra det internationale samfund, som bl.a. kommet til udtryk i syv resolutioner vedtaget af FN's sikkerhedsråd siden juni 2004 (SCR 1547; SCR 1556; SCR 1564; SCR 1574; SCR 1590; SCR 1591; SCR 1593), er:

- Øjeblikkelig og betingelsesløs afvæbning af Janjaweed militserne.
- Uhindret, øjeblikkelig og sikker adgang for humanitære organisationer, AU's observatører og FN's menneskerettighedsobservatører.
- Frivillig tilbagevendelse og reintegration af flygtninge og internt fordrevne.
- Retsforfølgning af ansvarlige for de alvorlige brud på menneskerettighederne og den humanitære folkeret.
- Igangsættelse (og senere krav om genoptagelse) af politiske forhandlinger mellem regeringen i Khartoum og oprørsstyrkerne i Darfur samt pres på parterne om at indtage en konstruktiv holdning til politisk dialog og adressere de fundamentale årsager til konflikten.

Med de seneste tre FN-resolutioner vedtaget 24., 29. og 31. marts 2005 er budskabet i relation til Darfur blevet betydeligt skærpet, idet Sikkerhedsrådet har henvist spørgsmålet om retsforfølgning til Den Internationale Straffedomstol (ICC) og øget støtten til AU's politiske og

operationelle indsats. Samtidig har Sikkerhedsrådet øget presset på parterne gennem en udvidelse af våbenembargoen og vedtagelse af yderligere målrettede sanktioner mod ansvarlige.

AU har siden juni 2004 med støtte fra FN's Sikkerhedsråd udsendt en fredsbevarende mission i Darfur (AMIS). Ca. 2.400 ud af en planlagt styrke på 3.320 personer er aktuelt deployeret. Missionen har mandat til at overvåge våbenhvilen af 8. april 2004, bidrage til øget tillid mellem parterne og til at øge sikkerheden for befolkningen. Der pågår for indeværende overvejelser om, hvorledes missionens mandat og størrelse kan styrkes, og AU ventes i slutningen af april 2005 at fremlægge et udspil. Samtidig har FN med vedtagelsen af resolution 1590 pålagt FN's fredsbevarende mission (UNMIS) at støtte AU. FN's generalsekretær blev anmodet om inden 30 dage at fremlægge anbefalinger til, hvorledes støtten kan udmøntes. Generalsekretærens rapport ventes i begyndelsen af maj 2005.

EU har deltaget aktivt i det internationale pres på parterne og engageret sig tidligt i mæglingsbestræbelserne. Primært på EU's foranledning indgik parterne våbenhvilen af 8. april 2004, og EU har siden støttet AU's fredsbestræbelser i Abuja i Nigeria. EU indførte i 1994 en våbenembargo over for Sudan. Embargoen blev skærpet i januar 2004. EU har ydet omfattende støtte til AU's fredsbevarende mission, politisk, finansielt, logistisk og med personelstøtte. EU har over den nyoprettede fredsfacilitet samlet bidraget med 92 mio. euro til missionen. EU og EU's medlemslande har ydet omfattende humanitær bistand.